

Uutiskirje Jäsenille

N:o 35 (168) * Maanantaina 25. marraskuuta 2013
Toimittanut Juhani Haapasaari

Finavian, Airpron ja L&T:n sopimustilanne auki

Lentoliikenteen palveluihin uusi työehtosopimus

IAU

Viime viikkojen aikana käydyin sovitteluprosessin myötä noin 3 000 IAU:n jäsentä on nyt uudistetun Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen piirissä. IAU:n kannalta kokonaistilanne ei kuitenkaan ole tyydyttävä. Noin 250 jäsentä on edelleen ilman liiton solmimaa työehtosopimusta.

Lentoliikenteen palvelut

IAU kävi pitkään tuloksettomia neuvotteluja Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen uudistamisesta PALTA:n kanssa. Neuvottelujen lukkiutumiseen oli kaksi syytä.

Yhtäältä työnantajapuoli yritti sinnikkäästi irrottaa ilmailualan keskusjärjestöjen välillä sovitun Työllisyys- ja kasvu-

sopimuksen ulkopuolelle. Toisaalta Finnairin omistamasta catering -yhtiöstä määräysvalan itselleen vuokrannut saksalainen LSG koetti pudottaa työntekijöiden työehdot kokonaan pois ilmailualan sopimuksen piiristä.

Lukkiutunut tilanne laukesi lopulta monimuotoisen sovitteluprosessin myötä. Tämän kaiken lopputuloksena yli 90 prosenttia IAU:n jäsenistöstä on nyt uudistetun sopimuksen piirissä.

Finavia, Airpro ja L&T

Tilanteeseen, jossa jäsenistöä vajaa 10 prosenttia yhä on, ei kuitenkaan voi olla tyytyväinen. Yhteinen nimittäjä tilanteelle on Finavia. Järjestäytymisestä huolimatta yhtiö on pyrkinyt monin keinoin estämään IAU:n mahdollisuudet edustaa omia jäseniään työeh-

doista sovittaessa ja niitä valvottaessa.

Ilmailutietoteknisten sopimuksen uusiminen on juuttunut pelkästään Finavian vastustukseen tarkastella uudelleen sopimuksen soveltamisalaa. Tytäryhtiö Airprossa Finavia käyttää hyväksi Pardian ja JHL:n tarjoamaa mahdollisuutta polkea maapalvelujen työehtoja. L&T:ssä sovelletaan PAM:in kiinteistöalan sopimusta Finavian tilaamassa kenttäavustajan alihankintatyössä.

Finavian sitkeäksi osoittautuneesta vastarinnasta huolimatta myöskään IAU ei ole luovuttamassa. Työtä asetettujen tavoitteiden puolesta jatketaan niin pitkään kuin siihen on jäsenistön tuki. Finavian alueen sopimusasioista tarkemmin seuraavassa Uutiskirjeessä keskiviikkona 27.11.

Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus 15.11.2013 alkaen
LSG Sky Chefs Finland Oy: Jäsentilaisuus N:o 4

s. 2
s. 4

Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus 15.11.2013 alkaen

---

IAU / PALTA

Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus uudistettiin valtakunnansovittelija Esa Longan 15.11. antaman sovintoehdotuksen mukaisesti. Ohessa uudistettuun sopimukseen sisältyvät sopimuskausi, palkankorotukset sekä muutokset ja lisäykset.

Sopimuskausi

Sopimuskausi koostuu kahdesta sopimusjaksosta. Ensimmäinen sopimusjakso alkaa 15.11.2013 ja päättyy 14.11.2015. Toinen sopimusjakso alkaa 15.11.2015 ja päättyy 15.11.2016.

Palkankorotukset

Ensimmäinen sopimusjakso
(15.11.2013 -14.11.2015):

- Palkkoja korotetaan **15.3.2014** 20 € yleiskorotuksella. Taulukkopalkkoja korotetaan 15.3.2014 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 20 eurolla.
- Palkkoja korotetaan **15.3.2015** 0,4 %:n yleiskorotuksella. Työehtosopimuksen taulukkopalkkoja, euromääräisiä lisiä ja työntekijöiden henkilökohtaisia palkkoja korotetaan 15.3.2015 tai sitä seuraavan palkanmaksukauden alusta alkaen 0,4 prosentilla.

Toinen sopimusjakso
(15.11.2015- 15.11.2016):

Työmarkkinakeskusjärjestöt kokoontuvat vuoden 2015 ke-säkuussa tarkastelemaan yleistä taloudellista tilannetta, rakenteellisten uudistusten toteutumista, työllisyyden, voinnin ja kilpailukyvyn kehitystä sekä näihin vaikuttaneita tekijöitä. Selvitystyössä käytetään tarvittaessa apuna tulo- ja kustannuskehityksen selvitystointimitun- ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Tarkastelun perusteella työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat toisen jakson palkkaratkaisun kustannusvai- kutuksesta ja toteutusajankohdasta.

Palkkaratkaisu mitoitetaan 12 kuukaudenjakson mukaan. Niillä aloilla, joilla sopimuskauden toinen jakso on pidempi tai lyhyempi kuin 12 kuukautta, palkkaratkaisu suhteutetaan jakson pituuden mukaan.

Mikäli edellä mainituissa sopimuskauden toisen jakson sopimuskorotusta koskevissa työmarkkinakeskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen viimeistään 15.6.2015, työehtosopimuksen osapuolilla on oikeus irtisanoa sopimuksensa päättymään ensimmäisen sopimusjakson loppuun neljän kuukauden irtisanomisajalla.

Kirjaukset allekirjoituspöytäkirjaan:

Palkkausjärjestelmän kehittäminen

Liitot asettavat palkkausjärjestelmän toimivuutta selvittävän työryhmän, jonka keskeisiä kysymyksiä ovat muun muassa miten oikeudenmukaisuus, kannustavuus, työsuorituksen ja palkan välinen yhteys voidaan ottaa huomioon palkkoja porrastettaessa tai muutettaessa tai muutettaessa.

Kehittämistyöryhmän tehtävänä on arvioida ja kehittää palkkausjärjestelmää seuraavilla kriteereillä:

- Tehtävien vaativuuden arvioinnin tulisi olla yksinkertaisempaa, nopeampaa ja ennustettavampaa.
- Työkokemusaikaan perustuvan lisän osuutta ja muotoa palkkausjärjestelmässä arvioidaan.
- Mahdollisuuksia henkilökohtaisen suoriutumisen ja moniosaamiseen perustuvien palkanosien yhdistämiseksi yksinkertaisemmaksi malliksi selvitetään.
- Työntekijöiden yhdenvertaisuus huomioidaan kehitystyössä.

Työryhmä koostuu PALTAN ja IAU:n sekä työnantajien ja työntekijöiden edustajista niin, että molemmilla puolilla on

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

kolme (3+3) edustajaa.

Työryhmän puheenjohtaja valitaan työnantajien tai PALTA:n edustajista. Työryhmä voi päättää ulkopuolisen konsultaation käytöstä työryhmätyön tukena, mistä aiheutuvi- ta kuluista osapuolet sopivat työryhmässä. Työryhmän tavoitteena on tehdä esitys työehtosopimusosapuolille uudesta palkkausjärjestelmästä ja sen käyttöönoton ajankohdasta vuoden kuluessa sopimuksen alkamisesta. Uusi järjestelmä on tavoitteena ottaa käyttöön 16 kk:n kuluttua sopimuskau- den alkamisesta.

Vuosilomalain muutos

Vuosiloman siirto-oikeudessa työkyvyttömyystilanteessa noudatetaan uutta vuosilomala- kia. Lain mukainen vuosiloman siirto-oikeus koskee vain vuosilomalakiin perustu- via vuosilomia. Lain ylittävät työehtosopimukseen perustu- vat loman osat eivät siirry missään tilanteessa.

Poikkeukselliset taloudelliset vaikeudet

Seuraavat määräykset on so- vittu osaksi työehtosopimus- ratkaisua toimialan poikkeuk- sellisten taloudellisten vaike- uksien johdosta ja niiden pai- kallista toteutumista tulee edistää jatkuvan neuvottelun periaatteella heti tämän työeh- tosopimuksen syntymisen jäl- keen.

1. Työnantajan ja alueella toimivien Ilmailualan Uni- oni IAU ry:n ammattiosas-

tojen välillä voidaan solmia työpaikkojen ja yrityksen toiminnan turvaamiseksi määräaikainen sopimus, kun yritys joutuu poikkeuk- sellisiin taloudellisiin vai- keuksiin.

2. Määräaikaiseen paikalliseen sopimukseen kirjataan Len- toliikenteen palveluja kos- kevan työehtosopimuksen määräyksistä poikkeavat tai ne korvaavat yritysکوhtai- set määräykset. Määräai- kaisista poikkeavista työ- aikajärjestelyistä sovitaan joko pääluottamusmiehen tai IAU:n ammattiosastojen ja työnantajan välillä.
3. Sopimus edellyttää Palvelu- alojen työnantajat PALTA ry:n ja Ilmailualan Unioni IAU ry:n hyväksyntää ja se on Lentoliikenteen palvelu- ja koskevan työehtosopi- muksen osa.

Muutokset työehtosopimuk- sen määräyksiin:

Osa-aikatyöt (11. §)

1. Työntekijöitä voidaan pal- kata osa-aikatyöhön hoita- maan lentoliikenteen tai teknisten töiden ruuhka- huippuja.
2. Osa-aikatyöntekijöiden palkkaaminen edellyttää, että työnantajan ja Ilmai- lualan Unioni IAU ry:n vä- lillä on sopimus osa- aikatyöntekijöiden työeh- doista. Teknisten töiden osalta osa-aikatyön käyttä- misestä ja työehdoista sopii kulloinkin alueella toimiva Ilmailualan Unioni IAU

ry:n ammattiosasto työnan- tajan kanssa.

3. Ensimmäisen kohdan mu- kaisissa sopimuksissa ei tu- le sopia muista kuin osa- aikatyöhön liittyvistä asi- oista.

Hälytysluontoinen työ (41. §)

1. Työ katsotaan hälytysluon- toiseksi silloin, kun työhön- tulosta sovitaan työntekijän vapaa-aikana ja työ aloite- taan sopimista seuraavan 12 tunnin aikana ja ennen seuraavan työvuoron alkua. Työ ei ole hälytysluontois- ta, jos esimies on pyytänyt ylityöhön työaikana, mutta työntekijä vastaa kyselyyn vasta vapaa-aikana. Häly- tysluontoinen työ päättyy viimeistään normaalin työ- vuoron alkaessa.

Erimielisyyksien ratkaisemi- nen (121. §)

2. Jos jompikumpi osapuoli esittää paikallisia neuvotte- luja edellä tarkoitetuissa ta- pauksissa, ne aloitetaan mahdollisimman pian, mut- ta viimeistään kahden vii- kon kuluessa esityksen te- kemisestä. Neuvottelut käydään niin, että tarpee- tonta viivytystä vältetään. Seuraavan neuvottelutilai- suuden ajankohdasta sovi- taan neuvotteluissa.
3. Paikallisissa neuvotteluissa laaditaan kirjalliset muisti- ot, elleivät osapuolet yh- dessä toisin sovi. Muistiot allekirjoittaa kumpikin osa-

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

puoli. Muistioissa mainitaan erimielisyyden aihe sekä osapuolten perustellut kannat. Muistiot laaditaan viimeistään kahden viikon kuluessa neuvottelujen päättymisestä.

4. Ellei neuvotteluissa päästä yksimielisyyteen, siirtyy asia liittojen käsiteltäväksi. Kumpikin liitto voi saattaa asian työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Jos liitot niin sopivat, voidaan asia saattaa ratkaistavaksi myös välimiesmenettelyssä.
5. Jos toinen osapuoli haluaa saattaa asian ratkaistavaksi välimiesmenettelyssä, tulee siitä ilmoittaa viivytyksettä vastapuolelle, jonka tulee puolestaan ilmoittaa joko hyväksyvä tai hylkäävä vastauksensa välimiesmenettelyn käyttämiseksi mahdollisimman pian, mutta

viimeistään kahden päivän kuluttua tiedon saamisesta.

Uudet työehtosopimuksen määräykset:

Paikallisesti sovittavat työaikamallit

(3. Luku / Työajat teknisiä palveluja tuottavissa yrityksissä / Uusi pykälä)

1. Säännöllisistä työajoista poiketen voidaan sopia paikallinen työaikamalli. Sopimuksen neuvottelee pääluottamusmies yhdessä työnantajan kanssa. Alueella toimiva Ilmailualan Unioni IAU ry:n ammattiosasto vahvistaa tehdyn paikallisen neuvottelutuloslksen ennen sen käyttöön ottoa.
2. Työvuoroluettelo julkaitaan neljän viikon välein. Työvuoroluettelo voidaan

muuttaa perustellusta syytä jakson puolivälissä.

3. Sopimus on voimassa työehtosopimuskauden ajan, ellei toisin sovita. Sovittujen työaikamallien käyttöönotto koskee pääsääntöisesti kaikkia niitä työntekijöitä, joita sen tehnyt pääluottamusmies edustaa.

Tilapäiset työvoimajärjestelyt

(3. Luku / Työajat teknisiä palveluja tuottavissa yrityksissä / Uusi pykälä)

Työllisyyden turvaamiseksi ja tuottavien toimintamallien löytämiseksi pääluottamusmies ja työntekijä voivat sopia projektikohtaisista tai muista tilapäisistä työvoimajärjestelyistä. Tämän kohdan mukaisesti voidaan sopia myös ehdollisia sopimuksia kartoitettaessa uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

IAU:n Jäsentilaisuus LSG:n työntekijöille N:o 3

Torstaina 28.10. kello 17

**Ravintola Shamrock, yläkerta
Peltolantie 2, Tikkurila**

Tervetuloa